

«ПОГОДЖЕНО»

Заступник начальника академії
навчальної роботи
полковник

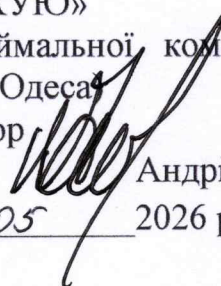

Олег МАСЛІЙ

«10» 05 2026 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

з Голова приймальної комісії Військової
академії (м. Одеса)
генерал-майор

Андрій КОВАЛЬЧУК

«12» 05 2026 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТР**

зі спеціальності:
зі спеціалізації:

A1 Освітні науки (011 Освітні, педагогічні науки)
Педагогіка вищої, професійної військової освіти

Одеса
2026

I. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Фаховий вступний екзамен проводиться з метою перевірки якості набутих кандидатами до вступу знань та відповідності якості їх підготовки вимогам стандартів вищої освіти щодо набуття ступеня вищої освіти "Магістр" за спеціальністю – А1 Освітні науки, за спеціалізацією – Педагогіка вищої, професійної військової освіти. При цьому перевіряються як теоретичні знання, так і рівень сформованих професійних умінь та навичок відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Фаховий вступний екзамен проводиться в обсязі розділу Військова педагогіка програми навчальної дисципліни "Військова педагогіка та психологія", відповідно до вимог нормативно-правових актів та документів Військової академії (м. Одеса) щодо організації освітньої діяльності.

До здачі фахового вступного випробування для здобуття освітнього рівня магістр за схемою навчання «слухач» допускаються військовослужбовці (офіцери) Збройних Сил України, які здобули освітній рівень бакалавра за схемою навчання «курсант».

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Перелік найбільш вагомих, узагальнених питань програми навчальної дисципліни **"Військова педагогіка"** для проведення фахового вступного екзамену:

1. Становлення військової педагогіки (стисла характеристика етапів).
2. Військова педагогіка: об'єкт і предмет, характеристика основних категорій.
3. Структура (методологія) військової педагогіки (формула військової педагогіки).
4. Класифікація та стисла характеристика законів (закономірностей) військової педагогіки.
5. Функціонування моделі військово-педагогічного процесу та стисла характеристика її елементів.
6. Військова дидактика: об'єкт і предмет, характеристика основних категорій.
7. Процес навчання та його стисла характеристика (процес оволодіння знаннями, навичками та вміннями).
8. Класифікація та стисла характеристика знань.
9. Основні концепції (дидактичні системи) навчання і можливості їх застосування у професійній підготовці військовослужбовців.
10. Сучасні технології навчання і можливості їх застосування у професійній підготовці військовослужбовців.
11. Система сучасних принципів військового навчання та їх стисла характеристика.
12. Форми навчання військовослужбовців та їх класифікація.
13. Організаційні форми навчання військовослужбовців (форми організації освітнього процесу).

14. Види навчальних занять з військовослужбовцями та їх стисла характеристика.
15. Класифікація методів навчання військовослужбовців.
16. Метод навчання «усне викладання» та характеристика його застосування.
17. Метод навчання «обговорення» та характеристика його застосування.
18. Метод навчання «показ» та характеристика його застосування.
19. Метод навчання «вправа (гра)» та характеристика його застосування.
20. Метод навчання «самостійна робота» та характеристика його застосування.
21. Метод навчання «контроль (самоконтроль)» та характеристика його застосування.
22. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності військовослужбовців.
23. Зміст підготовки до проведення заняття.
24. Структурні елементи проведення заняття.
25. Військове виховання: об'єкт і предмет, характеристика основних категорій.
26. Процес виховання та його стисла характеристика.
27. Складові системи процесу виховання.
28. Предмети виховного впливу військовослужбовців.
29. Етапи процесу виховання військовослужбовців.
30. Основні напрямки виховної роботи у Збройних Силах України.
31. Система сучасних принципів військового виховання та їх стисла характеристика.
32. Класифікація методів виховання військовослужбовців.
33. Метод виховання «приклад» та характеристика його застосування.
34. Метод виховання «переконання» та характеристика його застосування.
35. Метод виховання «вправа» та характеристика його застосування.
36. Метод виховання «змагання» та характеристика його застосування.
37. Метод виховання «заохочення» та характеристика його застосування.
38. Метод виховання «примушення» та характеристика його застосування.
39. Характеристика соціального середовища та фактори впливу на військовослужбовця.
40. Спрямованості неформальних груп та механізм впливу колективу на особистість військовослужбовця.
41. Методи, прийоми самовиховання воїнів та їх стисла характеристика.
42. Етапи процесу самовиховання військовослужбовців.
43. Структура педагогічної культури офіцера.
44. Критерії оцінки педагогічної культури офіцера.
45. Основні складові педагогічної майстерності.
46. Взаємозв'язок військового управління та військової педагогіки у підготовці військовослужбовців.
47. У чому полягає сутність управлінського рішення у процесі військового навчання?

48. Основні стилі управління у військовій діяльності та їх вплив на ефективність навчання військовослужбовців.

49. Лідерство офіцера та його роль у підвищенні ефективності навчання військовослужбовців.

50. Контроль і оцінювання як функції управління у військовому навчанні та їх роль у підвищенні ефективності підготовки військовослужбовців.

51. Психологічна підготовка військовослужбовців та її роль у системі військової педагогіки.

52. Форми військового виховання: класифікація та особливості застосування у військовому підрозділі.

53. Засоби військового виховання: сутність, класифікація та педагогічні можливості їх використання у підрозділі.

III. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ

Екзамен проводиться в письмовій формі, протягом одного дня, з перевіркою рівня теоретичних знань кандидатів до вступу.

Для екзамену розробляються комплекти контрольних завдань, які включають теоретичну частину екзамену. При цьому перевіряються теоретичні знання з Військової педагогіки. Кількість контрольних завдань у кожному комплекті є більшою за кількість кандидатів до вступу у навчальній підгрупі.

Варіанти екзаменаційних контрольних завдань розробляються кафедрою гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, підписуються начальником кафедри та подаються на розгляд і затвердження голові приймальної комісії. Варіант екзаменаційного контрольного завдання розкрито у додатку 1 до цієї програми.

Для прийому фахового вступного екзамену створюються екзаменаційна комісія. До складу комісії входять: голова та два-три члени комісії. Екзамен приймається упродовж одного дня, тривалість екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин на день.

Для проведення фахового вступного екзамену розробляються:
програма екзамену;

список осіб, які складають екзамен;

комплект екзаменаційних контрольних завдань;

На відповіді кандидату до вступу надається не більше 45 хвилин.

Перевірка рівня теоретичних знань проводиться в підготовлених аудиторіях за затвердженими кафедрою гуманітарних та соціально-економічних дисциплін екзаменаційними контрольними завданнями.

Контрольне завдання для перевірки теоретичних знань складається наступним чином:

- "Тестове завдання", яке включає 5 питань з варіантами відповідей – 1-е питання;

- "Теоретичне питання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати розгорнуту письмову відповідь – 2-е питання;

- "Практичне (ситуаційне) завдання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати письмову відповідь – 3-е питання.

Особа, відповідальна за приймання екзамену, перевіряє готовність аудиторії, розкладає екзаменаційні контрольні завдання. Голова екзаменаційної комісії у встановлений термін приймає рапорт командира підрозділу про готовність вступників до складання екзамену, дає необхідні вказівки та рекомендації щодо його проведення.

Кандидат, який з'явився для складання екзамену, доповідає голові екзаменаційної комісії про прибуття, бере контрольне завдання, називає його номер, вивчає питання і, за необхідністю, уточнює їх зміст у членів підкомісії, отримує бланк відповіді зі штампом навчального відділу, підходить до окремого столу і займає своє місце. На столі знаходиться лише контрольне завдання, бланк відповідей, письмове приладдя. Вступнику забороняється користуватись наочними посібниками (плакатами, схемами) та іншими матеріалами. За користування іншими допоміжними та довідковими матеріалами кандидат випроводжується з екзамену.

Після того, як усі кандидати зайняли свої місця в аудиторії, голова комісії проводить інструктаж з порядку складання екзамену, заповнення бланка відповідей на контрольне завдання. Після інструктажу голова комісії оголошує час початку іспиту та його завершення. З початком іспиту вступник уважно ознайомлюється з питаннями контрольного завдання та письмово дає відповіді у бланку відповідей.

Вступнику, який завчасно завершив відповіді на контрольне завдання, забороняється покидати аудиторію.

Голова комісії оголошує час завершення іспиту. Усі вступники відкладають контрольне завдання, бланк відповіді і письмове приладдя. Члени комісії збирають контрольні завдання та бланки з відповідями. Після цього вступникам дозволяється покинути аудиторію.

Вступник має право відповіді лише за одним екзаменаційним контрольним завданням. Заміна обраного вступником екзаменаційного контрольного завдання не допускається.

Результати екзамену оголошуються головою комісії у присутності всього складу вступників навчальної групи (підгрупи).

IV. ЄДИНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНКИ ЗНАНЬ, ВМІНЬ І НАВИЧОК ВСТУПНИКІВ

За результатами виконання контрольних завдань члени комісії виставляють вступнику загальну оцінку.

Відповіді на питання контрольного завдання відповідають ваговому балу:

За 1-е питання "Тестове завдання", яке включає 5 питань з варіантами відповідей вступник може набрати **0-30 балів** (за кожне питання – 0-6 балів);

За 2-е питання "Контрольне питання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати розгорнуту письмову відповідь, вступник може набрати **0-30 балів**;

За 3-е питання "Творче завдання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати письмову відповідь, вступник може набрати **0-40 балів**.

Усі правильні відповіді на 3 питання контрольного завдання складають 100 балів.

При визначенні оцінки вступнику враховується:

рівень його фахової (наукової) підготовки, уміння творчо застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань, робити обґрунтовані висновки;

якість відповіді (обґрунтованість, чіткість, стислість), здатність вступника упевнено та правильно відповідати на питання, логічно будувати свою відповідь;

сформованість у вступника методичних навичок.

Перевірка рівня теоретичних знань вступників проводиться шляхом роздільної оцінки відповіді вступника на кожне з питань екзаменаційного контрольного завдання кожним з членів комісії.

Результати складання екзамену вступниками оцінюються за національною та 100-бальною шкалою.

За 100 бальною шкалою	За національною шкалою	Критерії оцінювання	Рівень компетентності
90-100	“відмінно”	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий
80-89	“дуже добре”	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	Достатній
65-79	“добре”	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.	
55-64	“задовільно”	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній

50-54	“достатньо”	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищим за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	
1-49	“незадовільно” з можливістю повторного складання	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький

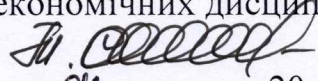
Результати здачі екзамену оформляються протоколом за групу в 2-х примірниках.

Обговорення результатів екзамену стосовно кожного кандидата проводиться на закритому засіданні екзаменаційної комісії.

Рекомендована література:

1. Снігур Л.А., Військова психологія і педагогіка: Підручник. - Луцьк: ПВД “Твердиня”, 2010. – 576 с.
2. Замотаєва В. Військова педагогіка: історія, теорія, практика. Навчальний посібник - Київ, НУОУ, 2021. <https://nuou.org.ua/assets/files/kvp/kvp-np-zamotaieva.pdf>.
3. Ягупов В.В., Педагогіка: Навчальний посібник.- Київ: «Либідь»,2002.— 559 с.
4. Маслій О.М., Іванченко Є.А., Остапчук Т.С., Гібало О.В., Воловник В.Є., Педагогіка вищої військової школи. Частина І: навчальний посібник Одеса: Військова академія, 2025 - 400с.
5. Снігур Л.А. (колектив авторів), Психологія і педагогіка вищої школи : формування захисника України: Підручник. - Одеса: ОДУВС, 2025. 564 с.
6. Вітченко А. О. Педагогіка вищої військової школи : Підручник. - Київ: НУОУ, 2025. 519 с.

Розглянуто і ухвалено на засіданні кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін
Протокол від “27” квітня 2026 року № 9

Начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін
полковник Т.ОСТАПЧУК
“ 27 ” 04 2026 р.

Програма обговорена і ухвалена до використання на засіданні приймальної комісії Військової академії “ 22 ” 05 2026 року № 16

КОНТРОЛЬНЕ ЗАВДАННЯ**Варіант № 21****1. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ (обведіть правильну відповідь)**

1. Засоби військового виховання — це:
 - A) методи контролю знань
 - B) матеріальні, соціальні та духовні фактори, що використовуються для виховного впливу
 - C) форми організації занять
 - D) система оцінювання підготовки
2. До соціальних засобів виховання належить:
 - A) навчальні тренажери
 - B) військовий колектив
 - C) підручники
 - D) тестування
3. Військові традиції як засіб виховання — це:
 - A) випадкові дії в підрозділі
 - B) історично сформовані норми та правила, що передаються у військовому середовищі
 - C) метод контролю
 - D) форма заняття
4. Військові ритуали виконують функцію:
 - A) контролю знань
 - B) формування дисципліни, єдності та військової ідентичності
 - C) оцінювання результатів навчання
 - D) інструктажу
5. Некоректним є твердження:
 - A) засоби виховання впливають на особистість
 - B) колектив є виховним середовищем
 - C) знання є автоматизованою дією
 - D) традиції формують цінності

ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ (заповнює викладач)

Кількість правильних відповідей	Бали

2. ТЕОРЕТИЧНЕ ПИТАННЯ

Розкрийте сутність засобів військового виховання та їх роль у формуванні військовослужбовця.

ОЦІНЮВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО ПИТАННЯ (заповнює викладач)

Критерій	Бали

Критерій	Бали
Розкриття сутності поняття	
Повнота та логічність викладу	
Використання категоріального апарату	
Аргументованість та приклади	
Разом	

3. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Ситуація:

У підрозділі спостерігається зниження мотивації та слабе відчуття військової ідентичності.

Завдання:

Які засоби виховання необхідно використати для посилення згуртованості та мотивації військовослужбовців?

ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ (заповнює викладач)

Критерій	Бали
Аналіз ситуації	
Доцільність запропонованих засобів	
Практична спрямованість рішень	
Логіка та послідовність	
Разом	

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (заповнює викладач)

Вид роботи	Бали
1. Тестове завдання	
2. Теоретичне питання	
3. Практичне завдання	
ЗАГАЛЬНИЙ БАЛ	